

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 679/2021-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Borisom Bednárom, Štefánikova 873/9, Poprad, proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 15Co/78/2018-175 z 25. apríla 2019 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4Cdo/241/2019 z 31. marca 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkové východiská

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 2. júla 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uvedeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje, aby boli napadnuté uznesenia zrušené.

2. Sťažovateľka doručila 17. júna 2016 Okresnému súdu Poprad (ďalej len „okresný súd“) žalobu o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) po rozvode jej manželstva s odporcom. Okresný súd rozsudkom č. k. 20C/156/2016-115 z 27. marca 2018 určil rozsah BSM, prikázal časť vecí do výlučného vlastníctva odporcu, ktorého zároveň zaviazal finančne vyrovnáť podiel sťažovateľky, prikázal do podielového spoluvlastníctva strán byt, každému v jednej polovici, a uložil stranám povinnosť zaplatiť rovnakým dielom súdny poplatok.

3. Proti rozsudku okresného súdu sa sťažovateľka odvolala v celom rozsahu a žalovaný podal odvolanie proti výroku o povinnosti zaplatiť sťažovateľke sumu 2 800 eur. Krajský súd

napadnutým uznesením prvostupňový rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Identifikoval nedostatky rozsudku najmä v otázke potreby ustálenia predmetu vyporiadania BSM okresným súdom. Podľa názoru krajského súdu vzhľadom na písomné podklady doručené okresnému súdu v spojení s prednesmi strán bolo potrebné, aby okresný súd posúdil obsah dohôd (aj keď formálne nefinalizovaných) a zhodné tvrdenie strán o vyporiadaní jednotlivých vecí v BSM a aby zväžil akceptovanie ústnej dohody, pokiaľ nie je v rozpore so zásadami uvedenými v § 150 Občianskeho zákonníka. To sa netýka bytu, keďže zákon, čo sa týka nehnuteľností, vyžaduje písomnú formu. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na to, že z prvostupňového rozhodnutia nevyplýva, či konkrétna záhradná chata má charakter nehnuteľnosti alebo nie, čo bolo v okolnostiach danej veci tiež podstatné.

4. Sťažovateľka podala proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktoré najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol. Dospel k záveru o neprípustnosti podaného dovolania, keďže napadnuté uznesenie krajského súdu nie je rozhodnutím vo veci samej ani sa ním konanie nekončí.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Sťažovateľka vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu v podstatnom namieta, že krajský súd sa v jeho odôvodnení nevysporiadal s jej námietkami a tvrdeniami. Ich spoločným menovateľom je odvolávanie sa na dohodu medzi stranami z roku 2016, ktorá podľa názoru sťažovateľky potvrdzuje nespornosť okruhu vecí patriacich do BSM a spôsob ich vyporiadania. Sťažovateľka tvrdí, že odôvodnenie výroku v tomto uznesení je nezákonné, zmätočné a iba formálne.

6. Sťažovateľka nesúhlasí s tvrdením krajského súdu, že nehnuteľný majetok v BSM nie je možné súdom vyporiadať predajom. Podľa názoru sťažovateľky krajský súd jej odňal právo konať pred „*súdom prvej inštancie, odvolacej inštancie a dovolacej inštancie*“ z dôvodu, že okresný súd je právne viazaný názorom odvolacieho súdu a nebude sa zaoberať jej námietkami, o ktorých krajský súd nerozhodol, čím porušil jej právo na spravodlivý proces, a sťažovateľka tvrdí, že krajský súd takto „*procesne manipuluje konaním nezákonným a ústavne nekonformným spôsobom*“.

7. Kritika napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v ústavnej sťažnosti spočíva v nesúhlase sťažovateľky s odmietnutím jej dovolania z dôvodu, že uznesenie krajského súdu, ktorým odvolací súd zrušil rozhodnutie prvostupňového súdu, je rozhodnutím procesným, a nie rozhodnutím vo veci samej. Sťažovateľka tvrdí, že tento názor najvyššieho súdu nie je právne opodstatnený. Podľa sťažovateľky najvyšší súd odmietnutím dovolania z tohto dôvodu jej „*odmietol zákonné právo na spravodlivý proces podľa Ústavy SR a Dohovoru*“ a „*berie jej princíp právnej istoty vyplývajúci z rozhodovania odvolacieho súdu...*“.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. Všeobecne:

8. Ústavný súd je oddelený od sústavy všeobecného súdnictva a konanie o ústavnej sťažnosti nie je konaním o ďalšom opravnom prostriedku. Argumentácii sťažovateľky v ústavnej sťažnosti však absolútne dominuje jej nesúhlas s obidvomi napadnutými rozhodnutiami, ktoré navrhuje zrušiť. V posudzovanej ústavnej sťažnosti absentuje ústavnoprávny rozmer, aj keď sťažovateľka vo vzťahu k obidvom napadnutým rozhodnutiam (všeobecne) tvrdí, že porušujú jej právo na spravodlivý proces.

9. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010). Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľky napadnutým uznesením krajského súdu:

10. Sťažovateľka napadla odvolaním rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a v petite odvolania navrhla krajskému súdu tento rozsudok zrušiť. Krajský súd jej vyhovel a vo výroku uznesenia tento rozsudok zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Už len tieto dve skutočnosti *prima facie* vylučujú existenciu možnosti, aby sťažovateľka utrpela ujmu na svojich právach napadnutým uznesením krajského súdu.

11. Je pravdou, že sťažovateľka sa v ústavnej sťažnosti sústredila na tvrdenie, že krajský súd sa v odôvodnení svojho uznesenia nevysporiadal s jej námietkami v odvolaní, to však nič nemení na tom, že k vzniku, zmene a zániku práv strany sporu dochádza na základe výroku súdnych rozhodnutí, a nie ich odôvodnenia, aj keď sa vo všeobecnosti tieto časti rozhodnutí posudzujú spoločne.

12. Ústavný súd bez toho, aby považoval za potrebné podrobne skúmať jednotlivé tvrdenia sťažovateľky, sumarizujúc už uvedené, konštatuje, že z ústavnej sťažnosti ani z písomností k nej priložených nevyplýva, že by pri rozhodovaní krajského súdu o opravnom prostriedku sťažovateľky došlo k takému porušeniu zákona, ktoré by malo za následok namietané porušenie jej práv. Ani skutočnosť, že sťažovateľka sa nestotožňuje s právnymi názormi krajského súdu, resp. že výsledok konania nie je taký, aký si sťažovateľka želala, nemôže

sama osebe viesť k záveru o porušení jej práv. V neposlednom rade ústavný súd dodáva, že napadnutým rozhodnutím krajského súdu základné konanie vo veci samej nebolo právoplatne ukončené, čo sťažovateľku neobmedzuje pri domáhaní sa účinnej ochrany jej základných práv a slobôd v ďalšom priebehu pred súdmi vedeného sporu.

13. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietanému porušeniu práv sťažovateľky napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

14. Ústavný súd preskúmal napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu a nezistil žiadne nedostatky, ktoré by mohli indikovať namietané porušenie sťažovateľkou uvedených práv. Najvyšší súd sa dovolaním riadne zaoberal a rozhodol o ňom v súlade s platnou právnou úpravou a doterajšou judikatúrou. Odôvodnenie uznesenia je kompaktné, logické a nevyvoláva žiadne pochybnosti o ústavnej súladnosti celého uznesenia. Berúc do úvahy fakt, že najvyšší súd odôvodnil svoje rozhodnutie neexistenciou ani jednej z dvoch podmienok prípustnosti dovolania uvedených v predvetí § 420 Civilného sporového priadku (t. j. že musí ísť o rozhodnutie vo veci samej alebo sa ním konanie končí), ústavný súd musí v súlade so svojou judikatúrou konštatovať, že aplikácia správneho právneho predpisu a jeho primeraná interpretácia na skutkový stav danej veci všeobecným súdom vylučuje porušenie práva na spravodlivé konanie účastníkov.

15. Ústavný súd musí opätovne v zhode so svojou doterajšou judikatúrou pripomenúť, že ak sa konajúci všeobecný súd nestotožní s právnym názorom strany sporu, táto skutočnosť sama osebe nie je spôsobilá porušiť jej základné právo na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Posudzovaná ústavná sťažnosť je flagrantným príkladom opačného prístupu, pretože napriek tomu, že sťažovateľka je právne zastúpená advokátom, v ústavnej sťažnosti na úkor ústavne relevantného odôvodnenia prezentuje najmä množstvo individuálnych právnych názorov a námietky porušenia svojich práv pripisuje odlišným (teda podľa jej názoru nesprávnym) názorom konajúcich všeobecných súdov.

16. Skutočnosti, ktoré sťažovateľka uviedla vo svojej ústavnej sťažnosti, takto neumožňujú prijať záver o porušení základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd jej ústavnú sťažnosť odmietol aj v tejto časti, a teda v celom rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2021

Robert Šorl

predseda senátu